

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.—LA FEMME DE CLAUDE τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά.
—ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΥΡΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ ΕΝ ΜΕΔΙΟΛΑΝΟΙΣ.—ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ἐν τοῖς παρισίνοις θεάτροις ἀναδιδάσκονται ἔτι ἔργα τοῦ δραματολογίου αὐτῶν ἢ ἐπαναλαμβάνονται τοιαῦτα πρὸ ἐτῶν διδαχθέντα. Οὕτως εἰχομεν κατ' αὐτὰς τοὺς *Mousquetaires ou Vingt Ans après* τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά καὶ *Anguste Maquet* ἐν τῷ θεάτρῳ *Porte-Saint-Martin*, *Nos Bons Villageois*, κωμῳδίαν εἰς πράξεις πέντε τοῦ *Victorien Sardou* ἐν τῷ θεάτρῳ *Gymnase* καὶ τὴν *Madame Sans-Gêne* τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ *Vaudeville*, ἥτοι τὴν τελευταίαν ἐπιτυχίαν τοῦ *Sardou*, ἥτις προμηνύεται ὅτι θὰ συμπληρώσῃ τὴν χιλιοστὴν αὐτῆς παράστασιν. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα σκιαῶσιν ἔνθεν μὲν ἡ *Femme de Claude* τοῦ Δουμά υἱοῦ, ἔνθεν δὲ τὰ ἐπεισόδια *Goquelin-Sarah*. Ἡ *Femme de Claude*, ἥτις τοσαύτας προκάλυψε συζητήσεις ὅτε τὸ πρῶτον ἐδιδάχθη, συζητήσεις ἀναγκασάσας καὶ αὐτὸν τὸν Δουμᾶν ὅπως μετάσχῃ αὐτῶν, καὶ νῦν ἐπίσης οὐκ ὀλίγας προκάλυψε καὶ προκαλεῖ ἔτι, ὁ δὲ Δουμᾶς αὐτὴς διὰ μακρὰς ἐπιστολῆς αὐτοῦ ἀπῆντησε τῷ διαπρεπεῖ κριτικῷ τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων» κ. *Jules Lemaitre*. Ἐκτενὴς δὲ ἐπίσης ἐνημοσιεύθη διατριβὴ ἐν τῷ *Figaro* ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Cesarine*, γραφεῖσα ὑπὸ τοῦ *Strindberg*, τοῦ μεγάλου σκανδιναβοῦ δραματικοῦ συγγραφέως καὶ ἀντιζήλου τοῦ *Ibsen*, ἐλθόντος εἰς Παρίσιους καὶ ἀκούσαντος τὴν *Femme de Claude*, τὸ συμβολιστικὸν τοῦτο ἔργον τοῦ Δουμά. Σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ *Strindberg* περὶ γυναικὸς προκειμένου εἶνε ὁπαδὸς τοῦ *Euryclides* ἢ τοῦ *Symonides*, διότι ἀπὸ τοῦ ῥήπου τοῦ μίσους κατὰ τῶν γυναικῶν φαίνεται λευκάνας τὸν ποιητὴν τῆς *Μηδείας* ὁ ἐκ *Λέσβου* νεώτερος ἡμῶν δραματικός. Τούτου ἕνεκα τὸν Δουμᾶν ἀποκαλεῖ δικηγόρον τῆς γυναικὸς μετὰ ἐλλειψέως λογικῆς, γυναικολάτρην ἐφ' ἧς καὶ ποιεῖται τόσον θόρυβον περὶ τῆς γυναικὸς. Τὰ αἰσθήματα δ' αὐτοῦ τοῦτα ὁ *Auguste Strindberg* ἐκφράζει καὶ ἐν τῇ κατακλείδι τῆς κρίσεως αὐτοῦ λέγων :

Ἡ *Cesarine* εἶνε ἐξαισία· θὰ ἡγάπων αὐτὴν ἐὰν ἠδυνάμην νὰ δώσω πίστιν εἰς τὴν ὁμολογίαν αὐτῆς.

Ἡ δὲ ὁμολογία περὶ ἧς πρόκειται ἔχει ὥς ἐξῆς : «Εἰμι ἀπλούστατα γυνή, τούτῳσι πλάσμα ἀσθενές, ἀμαθές, δυστυχὲς καὶ ζῶον»,

Τὶ φοβερὸς χαρακτηρισμός !

Εἶπομεν ἐν προτέρῳ φύλλῳ ὅτι ὁ Ἀλεξάνδρος *Dumas* υἱὸς προσήνεγκεν ἐκάστῳ τῶν ὑποκριτῶν τῶν μετασχόντων τῆς διδασκαλίας τῆς *Femme de Claude* ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τοῦ ἔργου τούτου μ.τ' ἀφιέρωσεν καὶ ὅτι ἡ τοῦ ἀντιτύπου τῆς *Sarah* ἦν λατινιστὶ γεγραμμένη. Ἴδου ἡ ἐπιγραφὴ :

«Recedite ; non est enim puella mortua. Et deridebant eum.

Et cum ejecta eset turba, intravit, et tenuit manum ejus ; et surrexit puella,

Et exiit fuma hœc in universam terram illam».

Ad Sarah Bernhardt quæ miracula facit vicat
Christus ipse

Gratissimus

A. Dumas F.

Ἐπιδιδούς δὲ ὁ ἐπιφανὴς δραματικὸς πρὸς τὴν *Sarah* τὸ ἀντίτυπον ἐπιπροσέθετο ὑπομειδίων : «Καὶ ἂν μὴ γινώσκῃς τὰ λατινικά, θὰ τὰ ἐννοήσῃς βεβαίως, ἐννοεῖς τὰ πάντα».

Ἡ δὲ ἀφιέρωσις τοῦ ἀντιτύπου πρὸς τὸν ὑποδιδάμενον τὸ σχῆμα τοῦ *Claude Guity* ἔχει ὧδε :

A Guity - le *Claude* rêvé par l'auteur

A. Dumas fils.

Ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ Διεθνὲς Λυρικὸν Θέατρον τῶν *Μεδιολάνων*, περὶ οὗ ὠμιλήσαμεν ἐν ταῖς προτέροις Ἐπιθεωρήσεσιν ἡμῶν, ἵνα εἰπωμεν ὅτι τὰ ἐγκαίνια αὐτοῦ ἐγένοντο ἤδη μεγαλοπρεπῶς καὶ ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τοῦ τριπράκτου λυρικοῦ δράματος τοῦ ὁμογενοῦς *Σπ. Σαμάρα Μάρτυρος*, περὶ ἧς ἐπίσης ἐποιήσαμεθα λόγον ὅτε ἀλλαχοῦ τῆς Ἰταλίας τὸ πρῶτον ἐδιδάχθη ἐγένετο τὰ μάλιστα ἐπιτυχῆς, προσεκλήθη δὲ ἐννεάκις ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὁ διαπρεπὴς μελοποιός. Τῆς ἐκτελέσεως μετέσχε καὶ ὁμογενὴς ὑψίφωνος κ. Ἀποστόλου, ὅς, ὡς εἶπομεν, ἀποτελεῖ μέλος τοῦ ἐγκρίτου θιάσου τοῦ κ. *Sonzogno*. Ὁ θιάσος ἐν ἄλλοις περιλαμβάνει τοὺς ἐξῆς καλλιτέχνας, κυρίας *Toresella*, *Lita*, *Frankin*, *Callamarini* (ἡ τὴν *Μάρτυρα* ὑποδυσσομένη ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κ. Σαμάρα)· κυρίους, Ἀποστόλου, *Bayo*, *Garulli*, *Kaschmann*, *Beltrami*, *Lorrain*, *Terzi*.

Ἡ ὀρχήστρα ἀποτελεῖται ἐξ ἑβδομήκοντα ὀργάνων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ διακεκριμένου μουσικοῦ κ. *R. Ferrari*· ὁ χορὸς ἀποτελεῖται ἐξ ἑβδομήκοντα ἐπίσης μελῶν, τὸ δὲ σῶμα τῶν μιμορχημάτων ἐξ ἑκατὸν τεσσαράκοντα προσώπων.

Κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν πλὴν τῶν κριτικῶν καὶ τῶν διευθυντῶν τῶν θεάτρων τῆς Ἰταλίας παρῆσαν καὶ κριτικοὶ ξένοι, ἰδίᾳ προσκληθέντες.

Κατὰ τὰς περιγραφὰς δὲ τοῦ θεάτρου, ἃς ἀνέγνωμεν, τὸ νέον Διεθνὲς Λυρικὸν Θέατρον εἶνε τῶν λαμπροτάτων καὶ μεγαλοπρεπεστάτων.

ΧΡΟΝΙΚΑ.—Καθὰ ἀνέγνωμεν ἐν ταῖς ἀθηναϊκαῖς ἐφημερίσιν ὁ μὲν κ. Χ. Ἀννίος ἀπέσυρε τὸ νέον αὐτοῦ ἔργον ἀπὸ τοῦ θιάσου τοῦ κ. *Ταβουλάρη*, ὁ δὲ κ. Δ. *Βερναρδάκης* ἀνέβαλε τὴν διδασκαλίαν τοῦ νέου αὐτοῦ ἔργου Ἀντιόπης εἰς τὸ ἐπόμενον ἔτος· οὕτως δὲ ἀπεδείχθη ἀσφαλὴς ἡ ἐν προτέρῳ Ἐπιθεωρήσει ἐκφρασθεῖσα γνώμη ὑφ' ἡμῶν, ὅτι ἕνεκα τοῦ καταρτισμοῦ τῶν θιάσων ἐν Ἀθήναις ὁ κ. *Βερναρδάκης* δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ παραχωρήσῃ τὸ ἔργον αὐτοῦ πρὸς διδασκαλίαν.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

Ὁ ἐπεύθυνος ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κωνσταντινουπόλεως-Πέραν Τυπολитоγραφικὸν ΝΕΟΛΟΓΟΥ